

กลุ่มทุนธุรกิจ 'แบตเตอรี่' โหมกระแสพลังงานหมุนเวียน

● **ณัฐนิชา คอนสุวรรณ**
กรุงเทพธุรกิจ

พัฒนาการของเทคโนโลยี "ระบบกักเก็บพลังงาน" (Energy Storage System: ESS) ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในการนำมาใช้เป็นแบตเตอรี่สำรองเพื่อกักเก็บไฟฟ้าส่วนเกินไว้ใช้ในยามจำเป็น ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่ถูกลงจนเริ่มจับต้องได้ ทำให้ "ระบบกักเก็บพลังงาน" กลายเป็นอุปกรณ์สำคัญที่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่มุ่งเน้นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ตามนโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดของภาครัฐ เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับการนำแบตเตอรี่เข้ามาอุดช่องว่างการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่ยัง

มีปัญหาเรื่องความไม่เสถียร หรือ ยังไม่สามารถผลิตไฟฟ้าได้ตลอด 24 ชั่วโมง ให้คลี่คลายลง

ปัจจุบัน การลงทุน "ผลิต" หรือ "นำเข้า" แบตเตอรี่เริ่มเดินมาถึงจุดที่คุ้มค่าต่อการนำมาใช้ควบคู่กับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่กำลังเป็นที่นิยมอย่างมากในประเทศไทย คือ การผลิตไฟฟ้าจากแผงพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา (โซลาร์รูฟท็อป) โดยปี 2561 จะเห็นการแข่งขันของภาคเอกชนผู้ผลิตไฟฟ้าที่เริ่มผันตัวไปสู่ผู้ใช้บริการรับติดตั้งโซลาร์รูฟท็อปเพื่อผลิตไฟฟ้าใช้เอง เร่งทำการตลาดเจาะกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม, คอมมูนิตี้มอลล์, โรงพยาบาล, สถาบันการศึกษา, อาคารพาณิชย์ และบ้านอยู่อาศัย เป็นต้น เพื่อชิงความได้เปรียบในการเข้าสู่ตลาดธุรกิจใหม่เป็นรายแรกๆ

ประเดิม ด้วยประกาศแผนธุรกิจผู้ให้บริการด้านการวางระบบผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์รูฟท็อปควบคู่กับการใช้แบตเตอรี่ รวมถึงมีความพร้อมลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตแบตเตอรี่ในประเทศ คือ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) หรือ GPSC ในเครือ ปตท. โดยเมื่อช่วงปลายปี 2560 ได้ลงนามข้อตกลงกับ บริษัท นวนคร จำกัด (มหาชน) หรือ NNCL เพื่อพัฒนาโครงการผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์รูฟท็อป การพัฒนาเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงาน และพัฒนาระบบการเชื่อมต่อไฟฟ้าอัจฉริยะ (SMART GRID) ในนิคมฯ นวนคร

หลังสำรวจพบว่า โรงงานนิคมฯนี้ สามารถติดตั้งโซลาร์รูฟได้ประมาณ 50 เมกะวัตต์ ใช้เงินลงทุน 2 พันล้านบาท คาดว่า ในปี 2561 จะเริ่มติดตั้งโซลาร์รูฟได้ 3 โรงงาน กำลังผลิตรวม 2.5 - 2.7 เมกะวัตต์ และมีการใช้แบตเตอรี่ รวมถึงระบบ SMART GRID รวมด้วย ซึ่งหากเฟสแรกประสบความสำเร็จอาจ จะพิจารณาตั้งบริษัทร่วมทุนเพื่อพัฒนา ส่วนที่เหลือโดยระยะแรกคงต้องนำเข้า แบตเตอรี่มาใช้ก่อน

เติมชัย บุคณา ประธานเจ้าหน้าที่ บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า บริษัท เตรียมก่อสร้างโรงงานผลิต แบตเตอรี่กำลังผลิต 100 เมกะวัตต์-ชั่วโมง ในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ ภาคตะวันออก (EEC) ใช้เงินลงทุน

แบตเตอรี่จะเข้ามา อุดช่องว่างการผลิตไฟฟ้า จากพลังงานหมุนเวียน ที่ยังมีปัญหาความ ไม่เสถียร ไม่สามารถ ผลิตไฟฟ้าได้ 24 ชั่วโมง ให้คลี่คลายลง

50 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 1,620 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างเจรจา เรื่องที่ดินคาดว่าจะเริ่มผลิตได้ในปี 2562 ซึ่งหากเฟสแรกสามารถทำต้นทุนการผลิต ได้ในระดับ 100 ดอลลาร์ต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง แล้วจะพิจารณาขยายเฟสต่อไป

“บริษัท มีแผนจะเข้าร่วมโครงการ พัฒนาเทคโนโลยีระบบกักเก็บพลังงาน ที่กระทรวงพลังงานมีแผนจะผลักดัน ให้มีการใช้ในโครงการนำร่องในช่วง ปี 2561 เพราะกำลังเป็นที่นิยม และถูก นำไปใช้งานเพื่อจัดการการผลิต จัดเก็บ และจัดสรรพลังงานให้มีประสิทธิภาพ ประหยัดค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะเมืองที่มีการ พัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน เพื่อก้าวสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะด้าน พลังงาน” **เติมชัย** กล่าว

ตามมาด้วย บริษัท **บีซีพีจี** จำกัด (มหาชน) หรือ BCPG ในเครือ บางจากฯ ที่เร่งเครื่องธุรกิจขยับจากผู้ผลิตไฟฟ้า ไปสู่ผู้ให้บริการซื้อ-ขายไฟฟ้าบนระบบ อินเทอร์เน็ต หรือ ระบบซื้อขายไฟฟ้า

อัจฉริยะ โดยปี 2561 มีแผนจะเริ่มธุรกิจการ ซื้อขายไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานหมุนเวียน ผ่านอินเทอร์เน็ตโดยใช้ Blockchain Technology ในรูปแบบ Peer-to-Peer นำร่องในโครงการ “Sansiri Town Sukhumvit 77” หรือ T77 ของแสนสิริ ซึ่งจะติดตั้งโซลาร์รูฟท็อปใน 3 อาคาร ได้แก่ คอมมูนิตี้มอลล์ โรงเรียน และ โรงพยาบาล ขนาดกำลังผลิตรวม 1-2 เมกะวัตต์ เงินลงทุนเฉพาะโซลาร์รูฟท็อป ราว 30-40 เมกะวัตต์ พร้อมนำแบตเตอรี่ มาใช้เก็บกักพลังงานเพื่อหมุนเวียนในการ ซื้อ-ขายผ่าน Blockchain Technology

บัณฑิต สะเพียรชัย กรรมการ ผู้จัดการใหญ่ บริษัท บีซีพีจี จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีขั้นนำระดับโลก อย่าง Blockchain มาใช้ซื้อขายไฟฟ้าผ่าน อินเทอร์เน็ต จะทำให้บริษัทเป็นรายแรกๆ

ที่มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เทคโนโลยี ที่น่าเชื่อถือ ตอบรับเทรนด์พลังงานภายใต้ แนวคิดเรื่อง distributed energy และช่วยลดค่าใช้จ่ายของรัฐบาลใน การลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ ขณะที่ลูกค้าและผู้บริโภคจะมีทางเลือก มากขึ้นและซื้อไฟฟ้าในราคาถูกลงราว 10-15% โดย บริษัท จะมีผลตอบแทน การลงทุนไม่ต่ำกว่า 10% จากการเป็น ผู้ให้บริการซื้อ-ขายไฟฟ้าผ่านระบบ

“เบื้องต้น แบตเตอรี่จะเป็นการนำเข้า จากต่างประเทศ ซึ่งอยู่ระหว่างพิจารณา ต้นทุนและประสิทธิภาพในหลายเทคโนโลยี เช่น ลิเทียม และเซลล์ เป็นต้น โดยคาดว่าจะ ต้นทุนการผลิตแบตเตอรี่ในอนาคตจะปรับ ลดลงต่อเนื่องและคุ้มค่ามากขึ้น” **บัณฑิต** กล่าว

ขณะที่ **พีรพล กิ่งพุทธพงษ์** ประธาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ บริษัท **เบต้า เอ็นเนอร์ยี โซลูชัน จำกัด** มองว่าปี 2561 อุตสาหกรรมต่อ ยอดที่จะนำแบตเตอรี่ ไปใช้ประโยชน์ เช่น รถอีวี และระบบ ผลิตไฟฟ้า จะเป็นปีที่เห็นความชัดเจน ของดีมานด์มากขึ้น โดยหากรัฐมีนโยบาย เปิดเสรีกิจการไฟฟ้า ที่ต้องการสนับสนุน เรื่อง Prosumer หรือการผลิตไฟฟ้า ใช้เองและซื้อขายกันเองของประชาชน ก็จะช่วยกระตุ้นความต้องการใช้มากขึ้น ขณะที่ต้นทุนการผลิตแบตเตอรี่ ยังมี แนวโน้มลดลงต่อเนื่อง โดยปี 2560 ลดลง แล้ว 5-10% อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตแบตเตอรี่ ยังมีความกังวลเรื่องนโยบายภาษีนำเข้า แบตเตอรี่ ซึ่งหากภาครัฐยกเว้นภาษีนำเข้า อาจส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของ ผู้ผลิตและการผลักดันให้เกิดลงทุนพัฒนา

แบตเตอรี่ในประเทศก็อาจจะสูญเปล่าได้ ทั้งนี้ **บริษัท** อยู่ระหว่างก่อสร้างโรงงาน ผลิตแบตเตอรี่ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม บางปู จ.สมุทรปราการ กำลังผลิตเฟสแรก 220 เมกะวัตต์-ชั่วโมง ใช้เงินลงทุนราว 1,000 ล้านบาท ซึ่งจะผลิตครบวงจรตั้งแต่ เซลล์ลิเทียมแบตเตอรี่ เพื่อนำไปผลิตและ ประกอบเป็นแบตเตอรี่หลากหลายแบบ คือ รูปแบบแบตเตอรี่ energy storage เพื่อใช้ในโรงไฟฟ้าหรือในรถอีวีและใน รูปแบบของสถานีชาร์จไฟฟ้า โดยจะเริ่ม เดินเครื่องการผลิตได้ประมาณไตรมาส 1 หรือ ไตรมาส 2 ปี 2561

ด้าน **ทวารัฐ สูตะบุตร** ผู้อำนวยการ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) และโฆษกกระทรวงพลังงาน กล่าวว่า กระทรวงพลังงาน มองว่า ระบบกักเก็บ พลังงานเป็นเรื่องสำคัญและได้มอบหมาย

ให้ สนพ. จัดทำโครงการสนับสนุน การวิจัยฯ เพื่อให้มีการผลิตแบตเตอรี่ ที่เป็นฝีมือคนไทย คาดว่าในปี 2561 จะเห็น การผลิตแบตเตอรี่ต้นแบบสำเร็จ ก่อน พัฒนาต่อยอดสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ใน ระยะต่อไป

“ปี 2561 จะเห็นการลงทุนหรือนำ เข้าแบตเตอรี่คึกคักมากขึ้น หลังจากที่ เริ่มศึกษาข้อมูลและวางแผนการลงทุน ในปี 2560 แต่คงยังไม่มี การเปลี่ยนแปลง ในระบบไฟฟ้ามากนัก ซึ่งในอนาคต หากต้นทุนถูกลงมาก อาจถึงจุดที่มีการ เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ได้ เช่น คนติด โซลาร์คู่กับแบตเตอรี่เพื่อผลิตไฟฟ้า ตอนกลางวันเก็บไว้แล้วนำออกใช้ใน ช่วงกลางคืนจำนวนมาก จะทำให้การใช้ไฟในระบบของการไฟฟ้าเปลี่ยน อย่างมีนัยยะสำคัญ” **ทวารัฐ** กล่าว

ทว่าในอนาคตหากราคาต้นทุนแบตเตอรี่ ถูกลงมาก จนคุ้มค่าที่จะนำมาใช้ควบคู่ กับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ให้เสถียรมากขึ้น โรงไฟฟ้าที่มีอยู่เดิม ของกฟผ. ซึ่งมีต้นทุนสูง เพราะส่วนใหญ่ เป็นโรงไฟฟ้าเก่า ก็จะต้องถูกทิ้งไว้ให้ กลายเป็นโรงไฟฟ้าสำรองไปโดยปริยาย และแทบไม่จำเป็นจะต้องสร้างโรงไฟฟ้า แห่งใหม่ เพราะบทบาทนี้ถูกทดแทนใน รูปการผลิตไฟฟ้าภาคประชาชน ในกลุ่มที่ เรียกว่า prosumer ไปแล้ว

ดังนั้น คงไม่ซ้ำกินไปหากรัฐจะ เร่งออกกติกาเพื่อกำกับดูแลเพิ่มขึ้น ควบคู่ไปกับการเร่งปรับตัวของ 3 การไฟฟ้าเพื่อความอยู่รอด บนพื้นฐาน สร้างความมั่นคงด้านไฟฟ้าของประเทศ ในอนาคต

